

 05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun PustakaTBainun ptbupsi

**PENILAIAN PELAKSANAAN PROGRAM
HAFAZAN DALAM KALANGAN PELAJAR
MRSM NEGERI PERAK**

NOOR FADILAH BINTI AMBO

 05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun PustakaTBainun ptbupsi

**LAPORAN DISERTASI DIKEMUKAKAN BAGI
MEMENUHI SYARAT UNTUK MEMPEROLEH
IJAZAH SARJANA PENDIDIKAN
(PENILAIAN PENDIDIKAN)**

(MOD PENYELIDIKAN DAN KERJA KURSUS)

**FAKULTI PENDIDIKAN DAN PEMBANGUNAN
MANUSIA**

 05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun PustakaTBainun ptbupsi

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS
2015

PENILAIAN PELAKSANAAN PROGRAM HAFAZAN DALAM KALANGAN PELAJAR MAKTAB RENDAH SAINS MARA NEGERI PERAK

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk menilai pelaksanaan Program Hafazan dalam kalangan pelajar Tingkatan 4 Maktab Rendah Sains MARA (MRSM) berdasarkan model Konteks, Input, Proses dan Produk (KIPP). Kajian adalah berbentuk deskriptif yang melibatkan pelajar di tiga buah MRSM di Negeri Perak. Seramai 240 orang pelajar terlibat sebagai sampel kajian. Kebolehpercayaan instrumen kajian ini adalah tinggi iaitu di antara 0.815-0.833. Data yang diperoleh diproses secara statistik deskriptif, ujian -t dan ujian regresi berganda. Hasil analisis menunjukkan bahawa min objektif, perancangan, strategi dan kaedah serta tugas dan aktiviti pengayaan adalah pada tahap sederhana. Sisihan piawai adalah tinggi dan menunjukkan perbezaan min yang besar antara kumpulan pelajar-pelajar dalam input dan proses. Manakala ujian-t menunjukkan terdapat perbezaan yang signifikan antara pelajar MRSM Program Khas Pendidikan (PKP) dan bukan PKP dalam membuat perancangan sebelum dan selepas, tetapi perbezaan yang tidak signifikan semasa pelajar menghafaz. Hasil ujian regresi berganda menunjukkan bahawa keempat-empat peramal memberi sumbangan sebanyak 13.3 peratus dalam pelaksanaan program ini. Peramal utama yang memberi sumbangan paling besar adalah objektif pelajar dengan sumbangan sebanyak 6.8 peratus, diikuti perancangan 3.5 peratus, tugas dan aktiviti pengayaan pelajar sebanyak 2.10 peratus dan strategi serta kaedah menghafaz pelajar sebanyak 0.90 peratus. Terdapat tiga cadangan utama yang merujuk kepada peranan pihak pengurusan serta pentadbir, guru dan pelajar yang perlu saling berkerjasama untuk menjayakan program ini. Implikasi kajian ini melibatkan kesediaan pelajar untuk mengetahui objektif mereka menghafaz surah dan bilangan ayat mengikut hari, minggu atau bulan serta perancangan yang dibuat sebelum, semasa dan selepas. Dicadangkan juga pelajar menggunakan alat bantu untuk menghafaz.

EVALUATION OF THE IMPLEMENTATION 'HAFAZAN' PROGRAMME AMONG MARA JUNIOR SCIENCE COLLEGE STUDENT IN PERAK

ABSTRACT

This study aims to evaluate the implementation of the 'Program Hafazan' among Form 4 MARA Junior Science College (MJSC) students in Perak by Content, Input, Process and Product (CIPP) model according to the dimension of input, process and product only. This descriptive study consists of students at three colleges in the State of Perak. Using 240 students is the sample of the study. The reliability of the instrument is higher between 0.815-0.833. The data was analysed by descriptive statistic, t-test and regression testing. An analysis of the test results showed that the min of an objective, planning, strategies and methods, as well as assignment and enrichment activities are at a moderate level. The standard deviation is high and large showed a significant difference between groups of students in inputs and processes. While t-test showed that there were significant differences between students MJSC "Program Khas Pendidikan" (PKP) and MJSC non-PKP in planning before and after, but not significant difference during the students to memorize. The result of multiple regression showed that the four predictors (objective, plans, strategies and methods, as well as assignments and enrichment activities) had contributes as much as 13.3 percent in the implementation of this program. The main predictor that gave the greatest contribution is the objective of the students with a contribution of 6.8 percent, planning 3.5 percent, student assignments and enrichment activities by 10.2 percent and strategy and methods memorized the student contribute about 0.90 percent. There are three main recommendations which refer to the role of management and administrations, teacher and student that need to cooperate to ensure the success of this programme. The implications of this study involve the willingness of students to find out their objectives such as memorizing verses and the number of sentences that need to memorise whether daily, weekly or monthly and the planning before, during and after. Student are recommended using the tools to memorize.

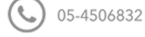
PENGHARGAAN	iv
ABSTRAK	v
ABSTRACT	vi
KANDUNGAN	vii
SENARAI JADUAL	xi
SENARAI RAJAH	xiv
SENARAI SINGKATAN	xv

BAB 1 PENDAHULUAN

 05-4506832	 pustaka.upsi.edu.my	 1.1 Pengenalan	 PustakaTBainun	 ptbupsi	1
		1.2 Latar Belakang Kajian			2
		1.3 Pernyataan Masalah			6
		1.4 Objektif Kajian			9
		1.5 Persoalan Kajian			10
		1.6 Kepentingan Kajian			11
		1.7 Batasan Kajian			12
		1.8 Kerangka Konseptual Kajian			14
		1.9 Definisi Operasional			15
		1.10 Rumusan			20

BAB 2

KAJIAN LITERATUR

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

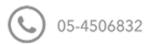

PustakaTBainun

ptbupsi

2.1	Pengenalan	21
2.2	Sejarah Permulaan Hafazan Al-Quran	22
2.3	Hubungan Proses Menghafaz Terhadap Pelaksanaan Program	24
2.4	Latar Belakang Hafiz Al-Quran Di Malaysia	28
2.5	Kelebihan Menghafaz Al-Quran	29
2.6	Kaedah-Kaedah Hafazan Yang Terkenal	34
2.7	Teori-Teori Pembelajaran dalam Islam	47
2.8	Teori Pembelajaran Edward L.Thorndike (1874-1949)	48
2.9	Teori Kaedah Pembelajaran Al-Quran	49

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

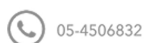
ptbupsi

2.10	Rumusan	51
------	---------	----

BAB 3

METODOLOGI KAJIAN

3.1	Pengenalan	52
3.2	Reka Bentuk Kajian	52
3.3	Populasi Dan Persampelan	53
3.4	Instrumen Kajian	55
3.5	Kaedah Pengumpulan Data	62
3.6	Penganalisaan Data	62
3.7	Rumusan	64

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

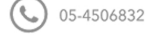
PustakaTBainun

ptbupsi

BAB 4

DAPATAN KAJIAN

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

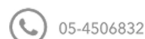

PustakaTBainun

ptbupsi

4.1	Pengenalan	65
4.2	Maklumat Demografi Responden	66
4.2.1	Jantina	67
4.2.2	Kategori MRSM	68
4.2.3	Khatam al-Quran	69
4.2.4	Bilangan Khatam al-Quran	70
4.2.5	Bilangan Kekerapan Khatam al-Quran Mengikut Jantina	72
4.2.6	Latarbelakang Sekolah Agama Sebelum Masuk MRSM	73
4.3	Interpretasi Tahap Pencapaian Berasaskan Min	72
4.3.1	Apakah tahap pencapaian objektif pelajar?	73
4.3.2	Apakah perancangan pelajar?	78
4.3.3	Apakah strategi dan kaedah pelajar?	82
4.3.4	Apakah tugas dan aktiviti pengayaan pelajar?	84
4.3.5	Apakah impak pelaksanaan program terhadap pelajar?	88
4.3.6	Adakah terdapat perbezaan perancangan di antara pelajar MRSM Program Khas Pelajar dan bukan Program Khas Pelajar?	92
4.3.7	Adakah terdapat perbezaan strategi dan kaedah di antara pelajar lelaki dan perempuan?	95

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832	pustaka.upsi.edu.my	Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah	PustakaTBainun	ptbupsi	4.3.8 Adakah terdapat sumbangan proses pelaksanaan program hafazan terhadap impak perlakuan pelajar?	96
------------	---------------------	--	----------------	---------	--	----

4.4	Rumusan	101
-----	---------	-----

BAB 5 PERBINCANGAN DAN KESIMPULAN

05-4506832	pustaka.upsi.edu.my	Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah	PustakaTBainun	ptbupsi	5.1	Pendahuluan	102
					5.2	Rumusan Kajian	103
					5.3	Perbincangan	106
					5.3.1	Objektif	107
					5.3.2	Perancangan	108
					5.3.3	Strategi dan Kaedah	109
05-4506832	pustaka.upsi.edu.my	Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah	PustakaTBainun	ptbupsi	5.3.4	Tugasan dan Aktiviti Pengakayaan	110
					5.3.5	Impak	107
					5.3.6	Perbezaan Perancangan diantara Pelajar MRSM PKP dan Bukan PKP	111
					5.3.7	Perbezaan Strategi dan Kaedah diantara Pelajar Lelaki dan Perempuan	112
					5.3.8	Sumbangan Proses Pelaksanaan Program Hafazan terhadap Impak Perlakuan Pelajar	113
					5.4	Cadangan	115
					5.4.1	Peranan Pengurusan dan Pentadbir	115
05-4506832	pustaka.upsi.edu.my	Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah	PustakaTBainun	ptbupsi	5.4.2	Peranan Guru	117
					5.4.3	Peranan Pelajar	120

 05-4506832	 pustaka.upsi.edu.my	 Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah	 PustakaTBainun	 ptbupsi	5.4.4 Cadangan Lanjutan Kajian	121
--	---	--	--	---	--------------------------------	-----

5.5	Implikasi Kajian	123
-----	------------------	-----

5.6	Rumusan	124
-----	---------	-----

RUJUKAN	125
----------------	-----

LAMPIRAN

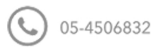
SENARAI JADUAL

Jadual 2.1:	Contoh Jadual Menghafaz Kaedah Huffaz	40
Jadual 3.1:	Hasil Ujian Kebolehpercayaan (Dimensi Input, Dimensi Proses dan Dimensi Produk)	57
Jadual 3.2:	Jenis Analisis Data	62
Jadual 4.1:	Taburan Pelajar Mengikut Jantina	65
Jadual 4.2:	Taburan Pelajar Mengikut MRSM	66
Jadual 4.3:	Taburan Pernah yang Pernah dan Tidak Pernah Khatam al-Quran	66
Jadual 4.4:	Taburan Pelajar Mengikut Bilangan Khatam al-Quran	67
Jadual 4.5:	Taburan Pelajar Mengikut Jantina Berdasarkan Bilangan Khatam al-Quran	68
Jadual 4.6:	Taburan Pelajar Mengikut Latar belakang Sekolah Agama Sebelum Memasuki MRSM	69
Jadual 4.7:	Taburan Pelajar MRSM Berdasarkan Latar Belakang Sekolah Agama Sebelum Memasuki MRSM	69
Jadual 4.8:	Skor Min dan Tahap Pencapaian	71
Jadual 4.9:	Interpretasi Sisihan Piawai	71
Jadual 4.10 (a):	Kebolehan Menghafaz Mengikut Sasaran Tempoh Yang Ditetapkan	72

Jadual 4.10 (b):	Hasil Analisis Kebolehan Menghafaz Surah as-Sajadah.	73
 05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi		
Jadual 4.10 (c):	Hasil Analisis Kebolehan Menghafaz Surah al-Insan.	74
Jadual 4.10 (d):	Tahap Pencapaian Objektif Pelajar	75
Jadual 4.11 (a):	Hasil Analisis Perancangan Sebelum Menghafaz	77
Jadual 4.11 (b):	Perancangan Semasa Menghafaz	78
Jadual 4.11 (c):	Perancangan Selepas Menghafaz	79
Jadual 4.11 (d):	Tahap Pencapaian Perancangan Pelajar	80
Jadual 4.12:	Hasil Analisis Strategi dan Kaedah pelajar	81
Jadual 4.13 (a):	Tugasan Semasa Latihan (sebagai Imam /	
	Semasa di Dalam Kelas dll)	83
 05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi		
Jadual 4.13 (b):	Mendengar dan Menyemak Bacaan Rakan	84
Jadual 4.13 (c):	Memperdengarkan Bacaan Dihadapan Rakan	85
Jadual 4.13 (d):	Tugasan dan Aktiviti Pengkayaan Pelajar	86
Jadual 4.14 (a):	Bertingklaku Tatatertib	87
Jadual 4.14 (b):	Bertingklaku Tatasusila	88
Jadual 4.14 (c):	Bertingklaku Sopan	89
Jadual 4.14 (d):	Min Impak Pelaksanaan Keseluruhan	90

Jadual 4.15 (a):	Ujian-t bagi Pelajar MRSM PKP dan bukan PKP	
 05-4506832	 pustaka.upsi.edu.my	 Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah
		 PustakaTBainun
		 ptbupsi
	dalam membuat Perancangan Sebelum Menghafaz	91
Jadual 4.15 (b):	Ujian-t bagi Pelajar MRSM PKP dan bukan PKP	
	dalam membuat Perancangan Semasa Menghafaz	92
Jadual 4.15 (c):	Ujian-t bagi Pelajar MRSM PKP dan bukan PKP	
	dalam membuat Perancangan Selepas Menghafaz	92
Jadual 4.15 (d):	Ujian-t bagi Pelajar MRSM PKP dan bukan PKP dalam	
	membuat Perancangan Menghafaz Secara Keseluruhan	93
Jadual 4.16:	Ujian-t bagi bagi Pelajar Lelaki dan Pelajar Perempuan dalam	
	Strategi dan Kaedah Menghafaz	94
 05-4506832	 pustaka.upsi.edu.my	 Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah
Jadual 4.17:	Analisis Varian	96
		 PustakaTBainun
		 ptbupsi
Jadual 4.18:	Analisis Regresi Berganda (Stepwise)	96

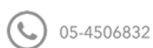
SENARAI SINGKATAN

BPM	:	Bahagian Pendidikan Menengah
KBSM	:	Kurikulum Bersepadu Sekolah Menengah
KPM	:	Kementerian Pelajaran Malaysia
MARA	:	Majlis Amanah Rakyat
MRSM	:	Maktab Rendah Sains MARA
MJSC	:	Mara Junior Science College
PAI	:	Pendidikan Agama Islam
PKP	:	Program Khas Pelajar

PMK	:	Purata Markah Keseluruhan
PNG	:	Purata Nilai Gred
SMKA	:	Sekolah Menengah Kebangsaan Agama
SMAN	:	Sekolah Menengah Agama Negeri

SENARAI RAJAH

Rajah 1.2:	Kerangka Konseptual Kajian Penilaian Pelaksanaan Program Hafazan Ubahsuai Model Stufflebeam (1967)	14
Rajah 2.1:	Rumusan Kaedah Menghafaz Berdasarkan Tinjauan Literatur	47
Rajah 4.1:	Taburan Normal Pembolehubah bersandar IMPAK	95

BAB 1

PENDAHULUAN

1.1 PENGENALAN

Bab ini membincangkan latar belakang kajian serta pernyataan masalah berkaitan pelaksanaan program hafazan dalam kalangan pelajar MRSM di Negeri Perak. Umumnya, hafazan lebih sinonim dengan sekolah-sekolah tahfiz, pondok dan sekolah agama. Kini, Bahagian Pendidikan Menengah MARA mengorak langkah dengan menambah program hafazan dalam kurikulum MRSM. Ia adalah satu langkah yang baik untuk menghasilkan pelajar mukmin profesional yang seimbang dunia dan akhirat.

Dalam bab ini juga dibincangkan objektif kajian, persoalan kajian yang wujud, kepentingan kajian, batasan kajian, kerangka konseptual dan definisi istilah.

1.2 LATAR BELAKANG KAJIAN

Maktab Rendah Sains MARA (MRSM) merupakan salah satu institusi pendidikan menengah kelolaan Majlis Amanah Rakyat (MARA) iaitu agensi Kementerian Pembangunan Luar Bandar dan Wilayah. Penubuhan MRSM secara tidak langsung memperlengkapkan sekolah berasrama penuh sains Kementerian Pelajaran Malaysia. Sesi pengambilan pelajar adalah pelajar Tingkatan 1 dan Tingkatan 4 yang memenuhi syarat-syarat kemasukan.

MRSM telah ditubuhkan di bawah Akta Majlis Amanah Rakyat Bil.20 tahun 1966 sebagai satu usaha untuk mencapai matlamat MARA dalam bidang latihan dan pendidikan.

MRSM didirikan untuk memberi kemudahan pelajaran di peringkat menengah dan pra universiti dalam bidang sains dan teknologi kepada pelajar-pelajar Bumiputera yang mempunyai kebolehan mental yang tinggi. Pendidikan MRSM akan membiasakan pelajar dengan pendidikan berasaskan sains dan satu aspek kebudayaan Malaysia yang akan memupuk perkembangan jasmani, rohani dan intelektual yang berpanjangan serta melahirkan pelajar yang mempunyai daya pemikiran yang kritis, kreatif, sihat, luas dan mendalam di samping mempunyai semangat patriotik dan nasionalisme yang tinggi.

Sehungan itu, sejajar dengan perkembangan dunia pendidikan dan sambutan masyarakat Malaysia terhadap sekolah-sekolah tahfiz, MRSM telah menambah satu program dalam kurikulum MRSM iaitu Program Hafazan. Kewujudan program ini secara tidak langsung boleh membantu memenuhi kehendak ibu bapa yang mahukan anak mereka seimbang dalam sains dan teknologi serta boleh menghafaz al-Quran. Program ini juga dapat memenuhi keperluan pendidikan masa kini yang mementingkan pendidikan dunia dan akhirat.

Program ini adalah sebahagian program Ulul Albab kerana mempunyai matlamat dan konsep yang sama dalam melahirkan pelajar-pelajar yang memenuhi ciri-ciri Ulul Albab seperti quranik, ensiklopedik dan ijtihadik. Merujuk kepada modul MRSM Ulul Albab Kota Putra (2009) bahawa Ulul Albab bermaksud satu golongan yang mempunyai asas yang kukuh dalam Al Quran, ilmu pengetahuan yang luas dan pelbagai, mampu berfikir dan memerhati kejadian tuhan melalui mata hati dan akal yang tajam serta mengambil iktibar darinya. Quranik pula merujuk mereka menghafaz 30 juzu' al Quran serta memahami berdasarkan konsep baca, ingat, faham, fikir, amal dan sebar. Pelajar yang mempunyai ensiklopedik akan berpengetahuan dan kemahiran tinggi, menjadi tempat rujukan serta menguasai pelbagai bidang ilmu dan bahasa asing. Manakala ijtihadik ialah pelajar yang berkeupayaan memberikan pandangan dalam penyelesaian umat, memaksimumkan keupayaan otak dan minda, berfikiran kreatif dan inovatif serta berteknologi tinggi.

Ianya adalah bertepatan dengan objektif program ini yang ingin membudayakan al-Quran dalam kehidupan umumnya serta persekitaran sekolah khususnya kerana al-

Quran merupakan sumber ilmu teragung. Pelbagai kelebihan dan keistimewaan diberikan kepada mereka yang membaca, memahami dan mengkaji al-Quran terutama bagi mereka yang menghafaznya. Menghafaz al-Quran, jiwa akan menjadi tenang dan mampu membentuk diri menjadi seorang yang berdisiplin.

Oleh itu, mesyuarat Jawatankuasa Pemantauan Bahagian Pendidikan Menengah MARA Bil: 5/2011 bertarikh 15 Jun 2011 telah memutuskan bahawa pelajar-pelajar muslim MRSM dikehendaki menghafal sekurang-kurangnya satu juzuk (juzuk 30) bagi pelajar Menengah Rendah dan empat surah pilihan (as-Sajadah, al-Insan, Yaasin dan al-Mulk) bagi pelajar Menengah Atas.

Untuk menjayakan program ini, pihak sekolah dibenarkan menggunakan wang caruman sekiranya guru tambahan diperlukan untuk mentasmi (memperdengarkan hafazan) bacaan pelajar. Sehubungan itu, dapat disenaraikan objektif program di bawah:

- i. Membentuk dan mendidik pelajar ke arah kecemerlangan dan kegemilangan.
- ii. Mendekatkan diri pelajar dengan al-Quran bagi melahirkan pelajar pintar soleh.
- iii. Mewujudkan suasana maktab yang sentiasa membudayakan al-Quran dalam kehidupan.

Sasaran adalah kepada semua pelajar Tingkatan Satu hingga Tingkatan Lima MRSM seluruh Malaysia. Kandungan silibus pula adalah seperti berikut:

Menengah Rendah adalah Juzuk yang ke 30

- i. Tingkatan 1: Surah an-Nas hingga ad-Dhuha (Surah-surah lazim)
- ii. Tingkatan 2: Surah al-Lail hingga al-Mutaffifin

iii. Tingkatan 3: Surah al-Infitar hingga an-Naba'

Manakala Menengah Atas pula merupakan surah-surah pilihan seperti:

i. Tingkatan 4: Surah as-Sajadah dan al-Insan

ii. Tingkatan 5: Surah Yaasin dan al-Mulk

Mengikut pekeliling tersebut, masa menghafaz adalah tiga kali seminggu antara maghrib dan isyak. Namun ianya bergantung kepada MRSM masing-masing bagaimana program ini dilaksanakan. Justeru itu, kaedah pelaksanaan yang dicadangkan dalam program ini adalah seperti berikut:

- i. Pelajar-pelajar dibahagikan mengikut kumpulan.
- ii. Setiap ahli kumpulan terdiri daripada empat atau lima orang sahaja.
- iii. Setiap kumpulan diketuai oleh seorang pelajar.
- iv. Sekurang-kurangnya seorang guru mengikut giliran melakukan pengawasan semasa program hafazan dijalankan.

v. Pelajar menghafaz menggunakan kaedah huffaz iaitu ulangan sebanyak 60 kali setiap keratan ayat.

Kaedah Huffaz yang dimaksudkan ialah guru memperdengarkan bacaan yang betul kepada pelajar sebelum pelajar memulakan hafazan atau pelajar memperdengarkan bacaan di hadapan guru terlebih dahulu sebelum memulakan hafazan bagi memastikan bacaan betul dan bertajwid. Pelajar akan mengulangi ayat/keratan pertama sebanyak enam puluh kali (60 kali) ulangan. Lima kali ulangan pertama, pelajar hendaklah melihat Al-quran. Manakala ulangan keenam hingga kesepuluh pelajar dikehendaki menutup Al-quran. Begitulah seterusnya dengan ulangan lima kali tutup al-Quran. Jumlah semua ulangan buka dan tutup adalah enam puluh kali.

Setelah selesai hafaz ayat/keratan kedua dengan menggunakan kaedah bilangan satu dan dua.

Memandangkan program ini baru diperkenalkan, ia menjadikan aktiviti pelajar dan beberapa orang guru yang berkaitan bertambah dalam sekolah daripada program ini. Pelajar perlu menyediakan dan membahagikan masa untuk menghafaz supaya aktiviti ko-kurikulum dan kurikulum seimbang. Begitu juga peranan dalam kalangan guru-guru. Mereka perlu memperuntukan waktu untuk mendengar ayat-ayat yang telah dihafaz oleh pelajar.

1.3 PERNYATAAN MASALAH

Hafazan memerlukan pelajar-pelajar memberikan sepenuh perhatian kerana mereka perlu membaca berulang kali. Setelah membuat pemerhatian dan temubual terhadap pelajar, penyelidik mendapati empat masalah secara umumnya yang dihadapi oleh pelajar-pelajar dalam program ini.

Kebanyakan para pelajar sekolah tahfiz, mereka mempunyai kemahiran bacaan Al-quran yang baik sebelum menghafaz kerana mereka akan di uji dari segi bacaan al-Quran dalam temuduga sebelum memasuki sekolah tahfiz seperti yang dijalankan oleh Sekolah Menengah Imtiyaz Yayasan Terengganu. Walaubagaimanapun, penyelidik mendapati selepas ujian saringan bacaan Al-quran dijalankan hanya 47% pelajar sahaja yang fasih membaca Al-quran, 36% sederhana dan 17% tidak lancar dan belum menguasai cara membaca dengan bertajwid. Oleh itu, mereka memerlukan pembimbing untuk membaca dengan betul sebelum menghafaz al-Quran.

Manakala Abdul Rahman Bakri (Zulkifli Mohamad al-Bakri, 2013) mengatakan seorang kanak-kanak yang berusia 9 tahun dalam bahawa beliau akan

mengulangkaji hafazan Al-quran sebanyak tiga juzuk setiap hari kemudian mengatur masanya untuk bermain dan berehat. Ini berbeza dengan realiti yang berlaku dalam MRSM. Pelajar hanya mempunyai masa yang diperuntukkan antara maghrib dan isyak untuk menghafaz bukan untuk mengulangkaji apa yang telah dihafaz. Hasil temubual penyelidik dengan lima orang pelajar mendapati mereka tidak mengetahui kepentingan untuk menghafaz Al-quran. Ini menyebabkan mereka tidak seronok dan tidak merancang sebaik mungkin untuk menghafaz Al-quran.

Begitu juga dengan kesedian guru yang perlu diambil perhatian. Terdapat guru pemantau yang bertugas sekaligus bertindak sebagai pembimbing pelajar juga mempunyai bacaan yang lemah. Dr. Zulkifli Mohamad al-Bakri (2013), Mufti Wilayah Persekutuan berkata bahawa antara kaedah mnghafaz al-Quran ialah wajib menghafaz dengan sheikh atau tuan guru untuk mendapatkan tashih bacaan yang sempurna sebagaimana yang dilakukan oleh tokoh-tokoh besar seperti Imam Hafas yang berguru dengan Imam'Asim. Sebarang khilaf akan dirujuk kepada gurunya sama ada dari sebutan atau makhrajnya. Pernyataan ini selari dengan pandangan Mohd Yakub Z. M.Y., dan Saidi M. (2008) yang mengatakan bahawa kegagalan membaca Al-quran dengan baik dan sempurna membawa kesan yang buruk terhadap individu muslim. Antara kesan buruk tersebut ialah tidak sah solat dan tidak sempurna ibadah-ibadah lain yang melibatkan bacaan al-Quran dan secara langsung seseorang itu tidak memuliakan Al-quran kerana melanggar hukum dan etika yang telah diatur dalam pembacaan Al-quran juga ditegaskan oleh Abdul Halim El-Muhammady (1991) bahawa membaca Al-quran dengan betul penting untuk menentukan ibadah yang dilakukan sah atau tidak

Sehubungan itu, jika hendak mencapai kemahiran membaca Al-quran dengan betul maka pelajar-pelajar perlu berterusan membaca dari semasa ke semasa. Waktu untuk membaca dan menghafaz juga perlu diambil kira samaada bersesuaian dan tidak mengganggu masa akademik yang telah ditetapkan. Para ulama menetapkan waktu yang paling baik untuk seseorang memulakan hafazan adalah pada waktu sahur atau sebelum waktu subuh atau selesai solat subuh. Sebahagian ulama pula berpendapat waktu menghafaz yang baik adalah selepas waktu asar. Berbeza dengan situasi sebenar MRSM. Dalam hal ini, penyelidik mendapati pelajar tidak mempunyai masa yang panjang untuk menghafaz dan memperdengarkan ayat atau surah hafazan mereka di hadapan guru. Hanya waktu yang diberikan antara maghrib dan isyak sahaja. Masalah ini sangat merumitkan kepada pelajar untuk menghafaz dengan terbeban aktiviti MRSM yang sedia ada sama ada aktiviti akademik ataupun bukan akademik seperti beriadah atau bersukan selepas waktu asar. Maka pihak pengurusan sekolah perlu menyediakan waktu untuk pelajar-pelajar tersebut membaca atau menghafal Al-quran. Guru-guru yang terlibat juga perlu terlatih dalam bacaan Al-quran dan mempunyai kemahiran membaca yang betul kerana mereka juga perlu mengenal pasti dan membetulkan bacaan pelajar. Demikian juga, kesediaan guru sama seperti pelajar tidak diambil kira sama ada mereka bersedia untuk mengajar atau mentasmik (mendengar ayat hafazan pelajar) kerana beban guru yang sedia ada di sekolah juga sudah jelas mempengaruhi kesediaan guru-guru.

Implikasi daripada situasi di atas, penyelidik terpanggil untuk menjalankan kajian ke atas program ini. Ternyata wujud jurang dan keunikan dalam program ini yang perlu dikaji kerana latar belakang pelajar yang berasaskan sains tulen dan matlamat utama sekolah yang berbeza dengan maahad tahfiz dalam program hafazan ini. Terdapat

lima aspek pelaksanaan yang akan dikaji iaitu aspek pertama ialah objektif pelajar semasa menghafaz dalam kebolehan menghafaz mengikut sasaran tempoh yang ditetapkan, kebolehan menghafaz surah as-Sajadah dan kebolehan menghafaz surah al-Insan. Manakala aspek kedua merupakan perancangan pelajar yang akan dikaji seperti sebelum, semasa dan selepas menghafaz. Aspek yang ketiga pula ialah strategi dan kaedah pelajar tersebut menghafaz dan mengekalkan ayat yang telah dihafaz. Aspek keempat pula tugas dan aktiviti pengayaan seperti tugas semasa latihan, mendengar dan menyemak bacaan rakan dan memperdengarkan bacaan di hadapan rakan dan aspek yang terakhir ialah impak program ini terhadap pelajar tersebut menjadi pelajar yang berdisiplin seperti bertingkah laku tatatertib, bertingkah laku tatasusila dan bertingkah laku sopan. Secara umumnya, matlamat kajian ini adalah untuk melihat keberhasilan pelaksanaan program ini terhadap pelajar-pelajar dengan menggunakan metod pendidikan agama Imam al-Ghazali iaitu memulakan dengan hafazan dan pemahaman (Abidin Ibn Rusn, 1998). Imam Ghazali juga menekankan model pengajaran dan pembelajaran dengan empat kaedah iaitu kaedah perbandingan, kaedah halaqah, kaedah petunjuk dan bimbingan serta kaedah dialog dan perbincangan. Penyelidik juga mengaitkan kajian ini dengan pendekatan teori pembelajaran Thorndike pada tahun 1874 hingggga tahun 1949 yang memperkenalkan ‘pembelajaran cuba jaya’ dan tiga hukum pembelajaran iaitu hukum kesediaan, hukum latihan dan hukum kesan.

1.4 OBJEKTIF KAJIAN

Sebanyak tujuh objektif kajian dikenalpasti berdasarkan pelaksanaan program hafazan yang boleh dinilai dan diukur dengan menggunakan instrumen khusus yang dibina oleh penyelidik. Berikut adalah objektif kajian yang berkaitan, iaitu untuk:

- 05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi
- i. mengetahui pencapaian objektif pelajar dalam pelaksanaan program hafazan di MRSM negeri Perak.
 - ii. mengetahui perancangan pelajar dalam pelaksanaan program hafazan di MRSM negeri Perak.
 - iii. mengetahui strategi dan kaedah pelajar dalam pelaksanaan program hafazan di MRSM negeri Perak.
 - iv. mengetahui tugas dan aktiviti pengkayaan pelajar dalam pelaksanaan program hafazan di MRSM negeri Perak.
 - v. mengetahui impak pelajar dalam pelaksanaan program hafazan di MRSM negeri Perak.
 - vi. mengenal pasti perbezaan perancangan diantara pelajar MRSM PKP dan bukan PKP dalam pelaksanaan program hafazan di MRSM negeri Perak.
 - vii. mengenal pasti perbezaan strategi dan kaedah diantara pelajar lelaki dan perempuan dalam pelaksanaan program hafazan di MRSM negeri Perak.
 - viii. mengenal pasti sumbangan proses pelaksanaan program hafazan MRSM di Negeri Perak terhadap impak perlakuan pelajar.

1.5 PERSOALAN KAJIAN

Matlamat kajian ini adalah untuk mendapatkan jawapan bagi persoalan-persoalan dibawah:

- 05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi
- i. Apakah tahap pencapaian objektif pelajar dalam pelaksanaan program hafazan di MRSM negeri Perak?
 - ii. Apakah perancangan pelajar dalam pelaksanaan program hafazan di MRSM negeri Perak?

- iii. Apakah strategi dan kaedah pelajar dalam pelaksanaan program hafazan di MRSM negeri Perak?
- iv. Apakah tugas dan aktiviti pengayaan pelajar dalam pelaksanaan program hafazan di MRSM negeri Perak?
- v. Apakah impak pelajar dalam pelaksanaan program hafazan di MRSM negeri Perak?
- vi. Adakah terdapat perbezaan perancangan diantara pelajar MRSM PKP dan bukan PKP dalam pelaksanaan program hafazan di MRSM negeri Perak?
- vii. Adakah terdapat perbezaan strategi dan kaedah diantara pelajar lelaki dan perempuan dalam pelaksanaan program hafazan di MRSM negeri Perak?
- viii. Adakah terdapat sumbangan proses pelaksanaan program hafazan MRSM di Negeri Perak terhadap impak perlakuan pelajar?

1.6 KEPENTINGAN KAJIAN

Kajian ini signifikan dilaksanakan untuk kepentingan empat pihak. Kajian ini adalah untuk melihat kekuatan dan kelemahan pembolehubah-pembolehubah berdasarkan model KIPP iaitu dari dimensi input, proses dan produk. Ia sangat penting kepada beberapa pihak seperti yang dinyatakan berikut:

- i. Bahagian Pendidikan Menengah MARA (BPM)
- ii. Ketua Jabatan Sains Sosial
- iii. Guru-guru MRSM dan
- iv. Pelajar